

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5 TELEFON 31-22 do 31-26

SLOVENSKI POROČEVALEC

INŠERBATNI ODDELEK LJUBLJANA, MELNBURGOVA ULICA ŠT. 9 TELEFON 38-32, 38-33 POSTNI KEKOVNI BACUN V LJUBLJANI ŠT. 11.739 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROČNINA 45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTESLOVENIJE

Z MIROVNE KONFERENCE V PARIZU

Koridor med Trstom in Italijo je z gospodarskega vidika tržaškemu ozemlju povsem nepotreben

Govor jugoslovanskega delegata Ljuba Leontiča v politično gospodarski komisiji za Italijo

Pariz, 19. sept. (Tanjug). Na današnji seji politično-teritorialne komisije za Italijo je imel jugoslovanski delegat dr. Ljubo Leontič naslednji govor:
Dovolite mi, da opozorim na tržaški koridor. Ves prostor od Soče do Trsta v dolžini 38 km bi morali prav za prav smatrati za koridor, ker je ves ta prostor izven italijanskega ozemlja.

ključno postajo, oziroma med prodajalcem in kupcem. To, da se sedaj tukaj in prav na tem zelo občutljivem mestu ustvarja izjema, mora zbuditi dvome nad namerami onih, ki stojijo za tem koridorjem in takšno čudno internacionalizacijo Trsta.
Poglejmo si, kakšne so železniške zveze Trsta z zaledjem preko tega in takega koridorja.
Po koridorju teče železniška proga, ki vodi v dve smeri:
a) Proga Trst — Tržič — Čerčivanj veže z dvema krakoma proti Latisani in Vidmu Trst z Italijo.
b) Proga Trst — Tržič — Gorica — Videm oziroma proga Trst — Tržič — Čerčivanj — Videm in od tod nato preko Trbiža do Beljaka veže preko ovinka Trst z Avstrijo.

iskreno in odločno voljo pogodbenih strank, da spoštujejo sprejete obveznosti ter očuvajo stalen in trajen mir. Toda na žalost ne moremo dobiti prepričanja, da se z nami iskreno ravna, če se take izjemne in nenavadne zahteve postavljajo samo Jugoslovijci.
Če bi bila katera koli navzočih delegacij pozvana, naj podpiše mirovno pogodbo, ki bi njeni državi določala tako nemogoče, nenaravne, očitno spačene, sumljive in nezanesljive meje, bi vsaka brez ob-

tavljanja odklonila kaj takega. Vsaka izmed navzočih delegacij bi enostavno odklonila podpis take pogodbe brez širšega proučevanja, kajti zadostuje, če se ozremo na zemljevid Julijske krajine. Če pogledamo čudno obliko tako imenovanega »svobodnega ozemlja Trsta«, nam že prvi pogled odkrije vse nevarnosti, ki grozijo miru s strani Italije. Toda glejte, kako se tako izjemno postopanje z Jugoslovijo opravičuje s strani nekaterih njenih vojnih zavznikov!
»Etnično ravnotežje« se umetno uporablja samo v korist Italije
Tak postopek z Jugoslovani skušajo opraviti z velikodušno skrbjo za premagane Italijane, vsekakor vse v imenu svete in večne pravice. Toda kakšna je ta sveta pravica in koliko upanja ima, da bi bila večna, se lahko vidi v obratnem sorazmerju, po kateri je bilo razdeljeno ozemlje Julijske krajine glede na jugoslovansko in italijansko prebivalstvo. Na posebejno italijansko glavo gosta naseljenih mestnih otokov odpada 0,68 slovenskega zemljišča, ki ga naši kmetje obdelujejo s svojim trudom, medtem ko na posamezno glavo Slovanov odpade 0,13 ozemlja, na katerem živijo Italijani. Novo izmišljeni kriterij »etničnega ravnotežja« je na umeten način uporabljen samo v korist italijanskega mestnega prebivalstva.

Beloruski predlog o tržaških mejah
Indijski delegat proti brazilskemu in južnoafriškemu predlogu

Pariz, 19. sept. (Tanjug). Dopoldne se je v politično-teritorialni komisiji za Italijo nadaljevala razprava o predlaganih mejah svobodnega ozemlja Trsta. Poleg jugoslovanskega in južnoafriškega predloga sta predložili tudi beloruska in brazilska delegacija svoje predloge o mejah svobodnega ozemlja Trsta.
Šef beloruske delegacije Kiseljev je danes utemeljeval beloruski predlog, po katerem naj bi se odstranil koridor med Trstom in Italijo in severozapadni del Istre južno od Trsta priključil k Jugoslaviji, medtem ko naj bi se tržaško ozemlje skrcilo na samo mesto Trst s pristaniščem ter manjšim ozemljem okrog njega.
Beloruska črta poteka od točke med Miramarom in Čedasom v Tržaškem zalivu, pustj ozemlju Trsta kraj Opčine, Jugoslaviji pa železniški progji Opčine—Gorica in Opčine—Sv. Peter na Krasu ter njuno zvezo z železniško postajo Opčine. Ta črta prepustja v nadaljevanju Jugoslaviji vas Gročana, nato pa se obrne na jug in prepustj Jugoslaviji vasi Skoflje in Ankanar ter prihaja do Jadranskega morja pri Debelnem rticu.
V svojem govoru je šef beloruske delegacije zlasti poudaril organsko povezanost Trsta z njegovim jugoslovanskim zaledjem, za katerega je Trst izhod na morje. Za Italijo Trst ni imel nobenega pomena. Severna Italija se je posluževala beneske in genovske luke ter ni odpadlo na Italijo nikoli več kot 5% tržaškega prometa. Pod italijansko oblastjo je bil Trst edino evropsko pristanišče, ki je propadalo. To zlasti kaže hitro zmanjševanje prebivalstva Trsta. Medtem ko se je prebivalstvo Trsta prej naglo povečevalo, se je v 14 letih italijanske oblasti od leta 1921. do 1936. povečalo samo za 13.583. Po drugi strani je Italija uporabljala Trst kot oporišče za napad na Jugoslavijo in na Balkan ter je bil Trst v njenih rokah vedno grožnja za mir na Balkanu.

Indijski delegat je za tem odklonil razlog, naveden v prilogi brazilskemu in južnoafriškemu predlogu, po katerem bi ga bilo treba sprejeti, ker se v smislu tega predloga obalni pas Istre ne vključuje v Italijo, ampak v neko mednarodno cono, kajti razlogi za internacionalizacijo se lahko nanašajo samo na Trst.
Glede na vse to ni mogoče najti nobenega opravičila za razširjenje tržaškega ozemlja, ki se zahteva v smislu brazilskega in južnoafriškega predloga. Ta dva predloga ne temeljita niti na kakšnem etničnem, niti na kakršnih koli drugih upravičenih razlogih.
Indijski delegat je poudaril: »Mi simpatiziramo s Slovani, ki so bili desetletja orepani; svobode pod imperialističnim avstrogermskim cesarstvom in ki so bili nato zaradi petaka svetovnih dogodkov prisiljeni sprejeti rapsalsko pogodbo. Ne moremo preko tega, da ne bi tega upoštevali.«
Indijski delegat je zatem izjavil, da bo vendar glasoval za predlog, v osnutku mirovne pogodbe, ker je po njegovem mnenju predlagana črta kompromis, glede katerega bi bilo mogoče doseči maksimum sporazuma. Vendar pa je indijski delegat v začetku svojega govora navedel, da je treba pristopiti k vprašanju razmejitve med Italijo in Jugoslavijo z več strani, ter se skliceval na angleškega delegata Mac Neila, ki je rekel, da je treba poleg etničnih in ekonomskih razlogov upoštevati tudi politične.
Predstavniki Poljske je razkrinkal neosnovane navedbe južnoafriškega in brazilskega delegata Nastopil je proti razbijanju etnotnosti Istre in zahteval, naj se koridor med Trstom in Italijo priključi k Jugoslaviji.
Po predstavniki Poljske je spregovoril jugoslovanski delegat dr. Ljubo Leontič.

Brez tesne zveze z zaledjem je Trst obsojen v propast

Kar se tiče proge Trst—Tržič—Gorica—Videm—Trbiž—Beljak, ki poteka prek koridorja in nato preko italijanskega ozemlja veže Trst z Avstrijo, je treba ugotoviti, da ima ta proga z ekonomskega stališča postranski pomen in da nikoli ne bo mogla zamenjati važne glavne proge Trst—Divaca—Postojna—Ljubljana—Maribor—Dunaj—Praga—Domneva, da bi poiskovali na umeten način preusmeriti promet s te glavne proge mimo jugoslovanskega državnega ozemlja, je povsem napačna s političnega in ekonomskega stališča, v veliko škodo samega Trsta, Jugoslavije, Češkoslovaška, Madžarska in Poljska so udeležene s 63% v skupnem tržaškem prometu. Brez tesne zveze s tem zaledjem bi bil sam Trst obsojen na neizbežno propast.

Sitev. Zaradi tega tudi zveze s Trstom, ki bi vodila v ovinku preko Italije, ne zahteva končno niti samo ljudstvo v Avstriji. Tu torej lahko dela samo nekdo drugi svoje posebne račune in sicer ne samo v breme Jugoslavije, ampak tudi v breme Italije in Avstrije ter vseh ostalih dežel, ki so neposredno prizadete. Vse te so si edine v stremeljenju, da je treba obraniti okrog Trsta mir, da naj se preko Trsta mirno in varno razvija svoboden blagovni promet vsega sveta brez kakršnih koli izjemnih predpravil. Ustvaritev tako imenovanega »svobodnega tržaškega ozemlja« je utemeljena edinole s potrebo, da se da celotnemu globokemu zaledju tržaškega pristanišča ekonomski izhod na morje. Jugoslovanski Trst bi bil prav tako na široko odprt trgovini držav Srednje Evrope z vsemi ostalimi deželami vsega sveta, ta že enostavno zaradi tega, ker je to v interesu tega pristanišča in same države, ki ji pripada. Ako bi bila kljub temu trgovinska internacionalizacija Trsta res cilj tej izjemni rešitvi tržaškega problema, potem za res ni bilo nobenega razloga, da bi naj to ozemlje izgubilo tak svoj ekonomski značaj in se na umeten način izpremenilo v strateško »predmestje« tako, da bi lahko tudi služilo kot »odskočna deska« za napad proti Jugoslaviji.

Evattove izjave pred letom dni
Preden bom zaključil, dovoljite, naj omenim še nekaj povsem mimogrede. G. Evatt je bil prej in premisljeno v tisku imenovan za odvetnika malih narodov, verjetno zaradi tega, ker je na seji petih ministrov za zunanje zadeve v Londonu septembra 1945 dvignil svoj glas proti krivici z vzklikom: »Koridor? Bojte se nevarnega koridorja! Poleg tega je takrat še rekel: »Avstralia pristopa k problemu jugoslovansko-italijanske meje in Trsta brez dogmatizma in z velikim zaupanjem. To, kar bo po predložili Svetu, bo neodvisno in nepristransko. Vemo, da je problem težaven, toda ker smo dobili možnost, da pridemo pred Svet, menim, da je moja dolžnost govoriti z največjo odkritostjo.« Evatt je nadalje rekel: »Mislim, da je splošno znano, in kazalo je celo, da italijanski predstavniki priznavajo, da je bila izvedena tega področja, ki je bila izvršena po pretekli vojni, nepravilna in da imamo tukaj posla s staro krivico. Mnenja sem, da je treba začeti pravilno proučevanje tega problema ne na ta način, da bi v prvi vrsti gledali na pristanišče Trst, ampak na Julijsko krajino kot celoto, nakar bi bilo treba na temelju sprejetih dejstev ugotoviti, kaj bi se lahko smatralo za etnično razmejitveno črto med dvema rasama.« In še: »Črta je dejansko že odrejena. Jugoslovanska delegacija je predložila etnografski zemljevid področja, ki označuje to, kar bi se lahko imenovalo črto razvodnice med dvema rasama.« Mislim, da se bo ugotovilo, da je prava etnična črta zapadno od Wilsonove črte, prilično zapadno od današnje upravne črte, ki je znana pod imenom Morganova črta. Ta črta prihaja do Jadranskega morja pri Trbižu in ko bi bila sprejeta ta črta, se ne bi pojavil noben koridor do Trsta.«

Toda, sedaj, ko je prišel čas, da bi se odkrile karte na zeleni mizi, šefa avstralske delegacije ni več tukaj, avstralska delegacija pa nasprotno glasuje celo za južnoafriški predlog. To se pravi, da delegacija sedaj ne glasuje samo za koridor, ampak za vse najhujše, kar je bilo tukaj predlagano proti nam. Začuden se vprašujemo: Ali avstralska delegacija res zastopa zadnje želje avstralskih vojakov, ki so padli na afriškem in italijanskem bojišču, kakor tudi upanja vseh onih, ki so se srečno vrnili v svoje domovino, ki ji je grozila totalna vojna, ter k njihovim materam, ženam in otrokom, ki so se jih ob vrnitvi domov toliko razveselili? Ali je tako daleč od nas svet, — za katerega smo kljub tolikim svojim trpljenjem prežebali v taboriščih in partizanskih planinah, medtem ko se Japonci približevali do takrat nedosegljivi Avstraliji preko otokov, ki so jih izpremenili v most za svojo divjo invazijo? Ali je pretekla vojna že povsem pozabljena? Ali se avstralski narod ne spominja več nas in naše borbe, s katero smo zadrževali nad 20 italijanskih divizij, ki bi sicer izgreble številne nove avstralske in novozelandske in južnoafriške in kanadske grobove v daljni saharški puščavi?
Toda mi nečemo iskati čustev tamkaj, kjer jih ni mogoče najti niti po prastarem zakonu mednarodne reci-

Za ljudsko oblast na tržaškem ozemlju Sprejeta sta bila v podkomisiji prva dva člena tržaškega statuta, ki govorita o zakonodajni oblasti

Pariz, 18. sept. (Tanjug). Vojaška komisija za Italijo zaključuje svoje delo
Pariz, 18. sept. (Tanjug). Vojaška komisija se je lotila danes končnega sprejetja vojaških določb pogodbe z Italijo. Te določbe so bile prej začasno sprejete. Zdaj bo določeno končno besedilo, ker je komisija že slišala italijansko delegacijo. Zanimivo je, da je predložila v tem primeru največ sprememb delegacija Južnoafriške unije. Dočim so ostale delegacije predložile skupne štiri predloge, je južnoafriška delegacija predlagala 10 popravkov. Vsi južnoafriški predlogi so bili soglasno odklonjeni.
Danes so vzeli v pretes čl. 48, pričemer je avstralska delegacija predlagala, da Italije ni treba zavezati, da bi morala uničiti stroje na podmornicah, ki lahko služijo tudi za civilne namene.
Predlog Združenih držav Amerike dovoljuje Italiji uporabo materiala z ladij za gospodarsko obnovo države, zahteva pa istočasno popolno uničenje podmornic skupno z vsemi notranjimi napravami, ki jih ni mogoče uporabiti v civilne svrhe. Ameriški predlog je bil sprejet po razpravi, v kateri so govorniki, med njimi tudi jugoslovanski predstavnik, obsodili južnoafriški predlog kot nasproten duhu in namenu mirovne pogodbe.
S tem je bila današnja seja zaključena.

Predsednik komisije je predložil v razpravo prvo točko, vprašanje zakonodajne oblasti.
Sovjetski delegat Višinski je predlagal, naj se razprava o tej točki razdeli na tri dele: 1. splošne določbe o volitvah skupščine svobodnega ozemlja, 2. vprašanje enodolne skupščine, 3. vprašanje proporcionalnega sistema pri volitvah skupščine svobodnega ozemlja.
Višinski je poudaril, da se vseh pet načrtov statuta v glavnem strinja v prvi in drugi točki, dočim tretja točka načrta statuta Sovjetske zveze in Jugoslavije izrečno predlaga sprejem sistema proporcionalnega predstavnštva. Predlog Višinskega je bil soglasno sprejet.
Nato je prišlo v razpravo vprašanje zakonodajne oblasti. Predstavniki Jugoslavije Moša Pijade je predlagal, naj se v splošnih določbah o tem, kdo sme sodelovati pri volitvah skupščine svobodnega ozemlja Trsta, kjer se govori, da bo tržaškemu podnikom priznana splošna pravica svobodnega in tajnega glasovanja, izrečno dostavi, da imajo tudi ženske volivno pravico. Pri tem je izrečno poudaril, da mnoge ustave sicer govore o splošni, svobodni in tajni volivni pravici, da pa zene kljub temu nimajo volivne pravice. Višinski je podprl predlog jugoslovanskega delegata, naj se dodajo besede, da imajo tudi ženske volivno pravico, češ, da pravi narodni pregovor »Malo več masti juhe ne kvarijo.«
Predsednik je nato ugotovil, da se vsi načrti statuta strinjajo v tem, da mora imeti svobodno ozemlje enodolno skupščino.
Poljski delegat je pripomnil, da je v sovjetskem načrtu izrečno rečeno »ljudska« skupščina. Predlagal je, da se v ta besedilo vključi tudi besedilo: »Nadaljevanje na 2. strani

Sumljiva začasnost rešitve tržaškega vprašanja

Nas težke sumnje še bolj povečuje očitna začasnost rešitve tržaškega vprašanja. Ta sumljivost značaj začasnosti dobiva predlagana rešitev tržaškega problema prav z ustvarjanjem umetnega koridorja s tolikim »predmestjem«. Tako rešitev izjiva sama po sebi nevarnost vratolomnih pustolovščin, ki lahko skalijo mir na jugoslovansko-italijanski meji. Nas ni treba prepričevati, še manj pa tolažiti s tem, da bo »svobodno tržaško ozemlje« pod pokroviteljstvom organizacije Združenih narodov. Ako otrok vodi otroka, potem sta oba v nevarnosti, da

padeta v jama. Po drugi strani pa nikakor ne želimo obremeniti organizacije Združenih narodov s praroditeljskim grehom.
Niti moralno, niti modro ne bi bilo, če bi organizacija Združenih narodov ščitila neko nepravilno rešitev v preveč zaostrenem tržaškem vprašanju. To bi kaj kmalu izčrpalo njeno, že tako še prelabo avtoriteto. Če pa bi se upustila se organizacija Združenih narodov, potem bi to, ko je bilo šele komaj pokopano Društvo narodov, privedlo vse svet do težkega razočaranja.

želimo si stalne in mirne meje z Italijo
Želimo, da se organizacija Združenih narodov ustrdi, toda v prvi vrsti hočemo videti, da so naše meje proti Italiji stalne in mirne. Želimo, da bi bile te meje naravne, upravičene po logičnih razlogih, varne in trajne. Želimo, da se tudi

Kosilo na čast madžarski delegaciji

Pariz, 18. sept. (Tanjug). Šef jugoslovanske delegacije na mirovni konferenci Edvard Kardelj je priredil 16 t. m. kosilo na čast madžarski delegaciji, ki se mudi v Parizu.
Izmed članov madžarske delegacije so se kosila udeležili Janoš Gyöngyösy, zunanji minister, Mihail Karolj, bivši predsednik republike in pooblaščen minister, Erne Göre, prometni minister, Laszlo Sarago, predsednik osrednjega finančnega instituta in drugi.
S strani jugoslovanske delegacije so se kosila udeležili Edvard Kardelj, podpredsednik ministrskega sveta in šef jugoslovanske delegacije Slavoj Simić, zunanji minister, Moša Pijade, podpredsednik Prezidijske ljudske skupščine Srbije, dr. Ljubo Leontič, jugoslovanski veleposlanik v Londonu, Srečo Manola, viceadmiral, dr. Aleš Bebler in Jože Vilfan.

Sumljiva začasnost rešitve tržaškega vprašanja
Nas težke sumnje še bolj povečuje očitna začasnost rešitve tržaškega vprašanja. Ta sumljivost značaj začasnosti dobiva predlagana rešitev tržaškega problema prav z ustvarjanjem umetnega koridorja s tolikim »predmestjem«. Tako rešitev izjiva sama po sebi nevarnost vratolomnih pustolovščin, ki lahko skalijo mir na jugoslovansko-italijanski meji. Nas ni treba prepričevati, še manj pa tolažiti s tem, da bo »svobodno tržaško ozemlje« pod pokroviteljstvom organizacije Združenih narodov. Ako otrok vodi otroka, potem sta oba v nevarnosti, da

Gradnja mladinske proge naglo napreduje

Čimbolj se bliža konec novembra ko mora biti mladinska proga v celoti dograjena...

Medtem naglo napreduje tudi polaganje železniške tira...

Zaključek turističnega tedna v Mariboru

V zadnjih treh dnevih Turističnega tedna v Mariboru je naraslo zanimanje za prireditve...

Ob zaključku Turističnega tedna moramo ugotoviti, da so bili pogoji za dvig tujskega prometa...

Narodno gledališče je dajalo isti večer Moliérovo komedijo »Tartuffe« v režiji tov. Babčica.

Navodila za zbiranje, sušenje in oddajo bukovega žira

Buke so letos polne žira, ki nam ne sme propasti. — Zberimo ga čim več.

Sušenje. Sveži žir na kupu ali v vrečah splešni, zato ga moramo čim prej razgrniti...

Vsem množičnim organizacijam, ki bodo zbirale žir

Uvedba oblačilnih nakaznic

Navodila za izvajanje odredbe o uvedbi potrošniških kart za racionalne industrijske izdelke...

Za posebne vrste zaposlitve bodo nabavo obleke in obutve dovoljavali okrajni ljudski odbori...

Prodaja blaga za posebne vrste dela, za bolnišnice itd., gostinske obrate...

Predmeti za posebne potrebe, ki ne služijo dnevnim ali širokim potrošnji...

Nakaznice za industrijske proizvode se tiskajo za vsako okrožje v drugi barvi.

Rdeč križ za letovanje otrok iz cone A

V coni B je bilo na letovanje več tisoč otrok iz cone A.

Učna doba za vajence

Na podlagi zakona o vajencih z dne 1. aprila t. l.

DRŽAVNI KINEMATOGRAFI LJUBLJANA UNION: Sovjetski barvni film »Kameniti cvet«.

Lahkoatletski dvboj v Mariboru

FD Zeleznicar: FD Mladost (Zagreb) 88:87

FD Svoboda sabljaška sekcija. Članstvo sporočamo, da se bo začel na Taboru začetni tečaj.

Moški: 100 m: 1. Slanač, Ml. 11.1 2. Kolarji, Z. 11.4, 3. Herman, Z. 11.6, 4. Srd, Ml. 11.8.

Ženske: 100 m: 1. Šenturc, Z. 13.4, 2. Muraus II., Z. 14, 3. Curnaldi, Ml. 14.6, 4. Kovarčič, Ml. 14.7.

Objava poverljivstva za nogomet pri F. Z. S.

Program prvenstvenih tekem v nedeljo 22. t. m. je naslednji:

DEJURNE LEKARNE Danes: Lekarna Bahovec, Kongresni trg št. 12.

Danes je izšel »Pavliha«

DNEVNE VESTI Sojarji na čevnek. Sojarji vsako leto kakaj o čevnek.

Posmrtna razstava slikarja Vite Globočnjaka. Društvo slovenskih upodablajočih umetnikov...

Poenoteni književniki v Ljubljani. Društvo slovenskih književnikov vabi svoje in člane vseh umetniških društev...

DRŽAVNI KINEMATOGRAFI LJUBLJANA UNION: Sovjetski barvni film »Kameniti cvet«.

Natečaj za prvi slovenski umetniški film

Triglava film je razpisal natečaj za prvi slovenski celovečerni film, umetniški film in povabil nekaj naših literarnih delavcev k sodelovanju.

SLUŽBENE OBJAVE

Načrtni prevoz blaga po železnici. Železniška uprava poziva vse transportante, da ji prijavijo, kakor doslej blago, ki ga nameravajo prevažati po železnici do 18. vsakega meseca za naslednji mesec.

RADIO LJUBLJANA

SPORED ZA PETEK. 6. Klavir v ritmu plošč 6.15 Napoved časa 6. 10. Klavir v ritmu plošč 6.15 Napoved časa 6. 10. Klavir v ritmu plošč 6.15 Napoved časa 6. 10.

PODALJŠANJE OBROTAVANJA TURISTIČNIH AVTOBUSNIH PREGIB LJUBLJANA - BLED - LJUBLJANA - KAMNJSKA BISTRICA

Zaradi lepše jeseni bosta turistični pregibi Ljubljana-Bled in Ljubljana-Kamniška Bistrica ob lepem vremenu še obratovani do predelika. Informacije o obratovanju bo dajala prometna pisarna DAPS-a v Pražakovi ulici št. 13, telefon št. 31-41.

PRESKRBA POPIS ZALOG

Vse trgovske poslovalnice na veliko in malo, kakor tudi vse obrtne, konfekcijske obratovnice, ki se bavijo s prodajo predmetov, ki se bodo izdajali potrošnikom na nakaznice za industrijske proizvode, morajo do pričetka inventure prodajati po dosedanjem načinu in se obratovanje ne sme ustaviti.

SAH K PRVI STEVILKI SAHOVSKEGA VESTNIKA

Izšla je dolgo pričakovana prva številka Sahovskega vestnika in nas prijetno presenetila. Urednik mojster V. Vuković je napisal zanimiv uvodnik o vlogi in pomenu Sahovega vestnika. Daje nam kratko pise o usodi znanih mojstrov, ki mnogim ni bila usmiljena. Sledijo poročila o prvenstvih ljudskih republik, nato kratko poročilo in dve partiji s tekme Moskva-Pražga, dalje o Sahovskem življenju v SSRS, s tremi partijami in kotvno kratak pregled drugih najvažnejših mednarodnih dogodkov za ljubitelje problema nudi 18 problemov dovolj užitek in priliko, da se udeležijo nagradnega reševanja. Ni dvoma, da je delo dobro zastavljeno in da bo od zagotovljenem sodelovanju naših najboljših strokovnjakov kmalu doseglo svetovnih sloves prvih letnikov nekdanjega Sahovskega glasnika. S številnim naročnikom bo narasel tudi obseg revije, kot glasila jugoslovanskega Sahovega, ki mu je dolžna naša naložba, da siri in poglajlja med našim ljudstvom Sahovskega ideja.

MARIJAN MAVEC stud. iur.

Truplo dragega pokojnika leži na Zalah v kapeli sv. Andreja, od koder bo pogreb v soboto 21. t. m. ob 4. popoldne.

Hauptman Marije, poroč. Šmigovec

Ki je dne 10. novembra 1944 postala žrtev bombnega napada na Celje ter bila začasno pokopana na Ponikvi, v petek dne 20. septembra 1946 v Zagorje na dom. V soboto dne 21. septembra 1946 ob 17. bo nato pogreb na zagorsko pokopališče.

ing. arch. ŠUBIC VLADIMIR

Zapustil me je za vedno moj nepozabni soprog. Preminul je vsled srčne kapi dne 16. t. m. v Lukovici - Dobrnja (Bosna).

ZIVA, soproga; IVČEK, NIVES, otroka; dr. MILAN, ing. STANKO, prof. MIRKO ŠUBIC, bratje in ostalo sorodstvo

V nemškem suženjstvu

Ujetnik je privzignil srajco in videl sem, kako je bolan in zakaj so ga poslali v naš blok za rekonvalescento. Skopljen je bil. Odrasel človek je bil rezan kakor vol ali konj. Od takrat smo imeli v bloku vedno dvajset do šestdeset skopljenih Židov, da so si pomagali po operaciji.

Poskuse s sterilizacijo in tudi sterilizacijo samo je izvajal prof. Schumann skupno z dr. Glaubergem. Ni mogoče trditi, da sta počela to iz znanstvenih nagibov, ker sta povsem slučajno lovila jetnike po taborišču, kjer sterilizirala in jih spet naglala nazaj v taborišče, ne da bi se brigala za njihovo nadaljnjo usodo.

Dr. Glauberg se je specializiral za umetno oplodjevanje žen. Omenil sem že deseti blok v Oswieczymu, kjer so stanovale take žene skupno z otroki.

Morili pa sta v Birkenau dve instituciji: esesovski zdravniki in urad taboriščnega komandanta Müllerja. Zlasti Müller je odgovoren za smrt stotisočev. Dal je pobiti cele transporte ujetnikov. Odredil je, da ne smejo sprejeti v bolnišnico netovornih Židov, če obolijo, ampak jih morajo poslati naravnost v krematorij. Esesovski zdravniki so se z njim stalno prepirali, kdo je pristojen, kajti pravico za pobijanje v plinskih celicah so si lastili oni. Zato pa so mu vračali s pašivnim odporom. Niso mu poročali, koliko je bolnikov in ko je bilo treba pobiti večjo skupino, so vedno zahtevali pristanež iz Berlina, da bi mu onemogočili svojevolično ravnanje. On pa je odražal zastrupitev listočev, samo da bi jim dokazal, da pristanež iz Berlina zani ni potreben.

Mali oglasi

SLUŽBO IŠEČJE

KUHARICA samostojna išče službo v restavraciji ali gostilni, gre tudi v menzo najraje v Ljubljano. Naslov v ogl. odd. »Slov. poroč.« 21.087-1

SLUŽBO DOBE

VEDILNEGA URADNIKA za vodstvo knjižgovodstva in koresponden. dobrega organizatorja in kalkulanta iščem. Poudarje na ogl. odd. »Slov. poroč.« pod »Okolica Ljubljane.« 21.066-2

VAJENCI

DEKLICA, stara 14 let, išče mesto štivilke ali trgovske vajeke kjerkoli v Sloveniji za vso oskrbo v hiši. Frank Olga. Huje št. 13., Kranj. 21.117-3

ZASLUZEK

INSTRUKCIJE: za vse gimn. predmete; predvsem angleščine nudi akademičarka. Naslov puščje v ogl. odd. »Slov. poroč.« pod »Akademičarka.« 21.099-4

PRODAM

PISALNI STROJ, skoraj nov, prenosljiv, ugodno prodam. Ambrožev trg št. 31, levo Cukrarna. 21.065-3

ZLOZLJIVO ŽELEZNO POSTELJO in nekaj Kečkovih kozarcev prodam. Maher, Aleksandrova c. 711. 21.079-5

KOLO, dobro ohranjeno, za 2500 din, in gramofon kovček, prodam. Ogljed med 1.-3. uro. Zabajek 12. prlt. 21.076-5

KOVICEGE za klavirske harmonike se dobiyo za vse velikosti v Gosposki št. 6, dvorišče. 21.098-5

KLAVIR dobro ohranjen prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poroč.« 21.086-5

AVTOGUMA, zunanja in notranja 500x16, še uporabljiva, se prod. Na ogled pri avtoru, Cankarjeva 5. 21.080-5

PRVOVARNI BLAGO za ženski plašč se prod. Josip Bričelj, Galusovo nabrežje št. 11/II. 21.082-5

KONCERTNO VIOLINO in šolsko kitaro, vso stvoje in žepno ugodno prodam. Stari trg 24, trgovina Vrtačnik. 21.093-5

OTROSKI GLOBOK VOZICEK

nov avto model moderni prodam. Kamniška 40, Šiška pri tovarni Lajovec. 21.094-5

MOSKO KOLO športno, nove gume prodam. Frankopanska št. 21. 21.092-5

2 POSTELJE 2 nočni omariči 1 omaro prodam. Strossmayerjeva št. 10, prtiličje levo. 21.089-5

PISALNI STROJ »MARENGO« v dobrem stanju, 10 l. borovničevca zganja in 10 kg lipovega prodam. Naslov v podr. »Slov. poroč.« Kranj. 21.114-5

SPALNO VREČO, polnjeno s puhom, prodam. Naslov v ogl. odd. »Slovenskega poročevalca.« 21.107-5

RADIO OMARA z vdelanim električnim gramofonom znamke Siemens, luksuzna izdelava, ugodno napredaj oziroma zamjenjam za motorno kolo do 250 cm ali dobro klavirsko harmoniko z doplačilom. Naslov v ogl. odd. »Slovenskega poročevalca.« 21.063-5

SPALNICO, orehovo, pleskano, prodam. Ogljed pri pleskarju Vrbinco, Kolodvorska 6, Ljubljana. 21.049-5

SANO DREVJE za jesensko saditev imam napredaj marelice, kostanj, malin, roni, jabolka, hruške, češnje, slive, ribez, agnos v vseh oblikah, visoko, srednje in prtilično, najboljših vrst, vasa pri Ljubljani. 21.121-5

PISALNI STROJ »TORPEDO«, »Adler-super« prenosljiva (portabel) kompletna tastatura - lepa pisava - napredaj, eventualno zamjenjam za radio. Naslov v ogl. odd. »Slov. poroč.« 21.083-5

ŠIVALNI STROJ Pfaff lep, blago za moško obleko, predobno steno z električnim lom gugalnega konjička, kezušek za 4 letnega prodam. Zorc, Marencičeva ulica št. 3. 21.110-6

POGREZLJIVI ŠIVALNI STROJ, ročni šivalni stroj za šivanje krzna (entelma-schine), okrogli pletilni stroj za nožavice, ročni pletilni stroj št. 10, dolžina 50 cm, vse ugodno napredaj. Ogljed in informacije pri prjaznostni Ropac Andrej, spec. mehanik Radovljica. 21.134-5

OTROSKI VOZICEK, skoraj nov, črno blago za ženski plašč prodam. Krojač, Tyrševa cesta št. 35. 21.081-5

PREPROG 2x3 krasno, skoraj novo; perzijski vzorec prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poroč.« 21.102-5

PRIZMATIČNI DALJNOGLEDE 6x30 prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poroč.« valca. 21.142-5

PISALNI STROJ ugodno napredaj. Logar, Cankarjeva (Aleksandrova) 16. 21.139-5

MOSKO KOLO dobro ohranjeno, štrapanco, gume Dunlop prodam. P. F. Vodnjak št. 95, Karmelita. 21.138-5

MOTOCIKL »ARIEL« 500 cm in 1100 cc ugodno prodam. Delavnica Renčelj, Rimska št. 19. 21.137-5

PRODAM POCENI vsakovrstne pisalne, računске, pletilne, šivalne, konfekcijske in električne stroje, motorje, cirkularne, črpalke, stroje, orodja, stružnice, američanske električne in betone agregate, blagajne, tehnične, dvokolice, mikroskopa, niveliere, teodolite, kompletno mlekarско sirarsko opremo, kalupe za cementne strešnike itd. »Starina«, Novakovič, Zagreb, Vlaška št. 101, telefon 24.589. 21.036-5

Finančnega knjigovodjo

išče velika tovarna na Gorenjskem. Obenem sprejme nekoliko TEHNIČNIH in ADMINISTRATIVNIH POMOŽNIH MOCI s prakso ter PRAVNIKA.

POZIV upnikom in dolžnikom

Ponovno pozivamo vse upnike in dolžnike, ki imajo hranilne vloge in dolgove v Posojilnici in hranilnici v Moravčah (Tomanovi) in v Rajfeisenkassvi v Moravčah, da prijavijo najkasneje do 31. oktobra 1946 svoje terjatve ali dolgove pri Ljudski hranilnici in posojilnici v Moravčah.

Po preteku tega roka pa upnikom (vlagateljem), ki se ne bi prijavili ali doprinesli dokazov o svojih terjativah, ugasne pravica do njihovih vlog.

Proti dolžnikom, ki bi v tem roku svojih dolgov zadrugi ne prijavili, bo zadruga postopala na podlagi drugače dobljenih podatkov glede njihovih obveznosti. Izvzeti so pa vsi tisti, ki so to že prijavili.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Moravčah zadruga z neomejenim jamstvom

ZAHVALA

Vsem, ki ste kakorkoli z nami sočustvovali ob nenadomestljiv izgubi naše zlate mame, stare mame, sestre in tete

Humer-Bratanič Marije

se najpristicneje zahvaljujemo. Družine: KOVAČ, KORZE, HUMER, BRATANIČ

KUPIM

KUPUJEM PO NAJVIŠJI CENI: vsakovrstne pisalne, računске, pletilne in druge stroje za vse vrste obrti, razno težko gradje, stružnice, seplinge, vrtilne stroje, blagajne, vsakovrstne motorje, črpalke na vse pogone, navadne in mostovne tehnične, žerjave, škripce, dvigala, avtomobilske dele in druge slične predmete. Ponudbe z navedbo cene na: »Starina«, Novakovič, Zagreb, Vlaška št. 101, tel. št. 24.589. 21.033-6

DISELI MOTOR za ladijski pogon s 70-150 k. s. in vrste manjših motorjev na pogon z nafto, bencin in elektriko, kupujem nužno. Ponudbe na: »Starina«, Novakovič, Zagreb, Vlaška 101. Telefon št. 24.589. 20855-6

V KOMISIJSKO PRODAJO SPREJMEM vsakovrstna, samo dobro ohranjena oblačila: Josip Bojina Ljubljana Aleksandrova št. 3. S. P. 9/06

FON APARAT, dobro ohranjen, kupim. Salon, Tyrševa 37. 21.075-6

AVTOGUME 18x4", ali 18x5 1/2", ali 2 komada kupim takoj. Naslov v ogl. odd. »Slov. poroč.« 21.088-6

TRI ALI ŠTIRDELNO OMARO moderno kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poroč.« pod »Trd les.« 21.084-6

VAGONSKO KOLČINO namiznih jabolk vsake vrste kupim. Ponudbe z navedbo cene, količine in železniške postaje, pošlaji na Franc Jerič, Mokronog. 21.109-6

ZEPHER PEČI ali sličnega sistema, nove ali rabljene v dobrem stanju, kupimo. Ponudbe na Sladkogorsko tovarno lepenke in papirja, Sladki vrh, p. št. 113 v Slov. gorah. 21.110-6

DR. TURKOV »KORPETITORIJ« (pregled splošne zgodovine) kupim. Mirjavica M., Dolenska 23a. 21.147-6

GUME 5.00 - 5.25 - 15 ali 4.00 - 15 kupim. Naslov v ogl. odd. »Slovenskega poročevalca.« 21.146-6

ZAMENJAM

DVOBOBNO STANOVANJE, predoba in kabinet, v Ptujju, zamjenjam s stanovanjem ali sobo v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca.« 21.074-7

DVOBOBNO KOMFORTNO STANOVANJE v centru Beograda zamjenjam za slično v Ljubljani. Naslov v ogl. oddelku »Slovenskega poročevalca.« 21.070-7

POSEST

VILO, dvo ali enostanovanjsko v Ljubljani, kupim. Ponudbe na ogl. oddelku »Slov. poroč.« pod »Pisane dobje.« 21.148-8

VEČ HUS, vil, in parcel ugodno prodaj. »Realiteta«, Prešernova 54/I. 21.108-8

KUPUJEM AVTO GUME

5 komadov zunanje in notranje dimenzije 5.00x16 ali 5.25x16 ali 7.50x16, potem 5 komadov dimenzije 5.00x16 ali 5.25x16 in dele za »Skoda« tip 1101.

ALEKSANDER RADANOVIČ, Zagreb, Vlaška 12, telefon 77-20

„TOVARIŠ“

Naročajte se nanj, ker bo že v prvi številki začetek sovjetskega romana.

SIN DELOVNEGA LJUDSTVA

v prvi številki bo reportaža o pripravah v ljubljanski Drami, ki sodi med začetne iste vsebine! Istocasno bo že v prvi številki razpis nagrad za reševanje ugank, križank, rebusov itd., zato naj vsak pohiti v naročnino!

Razpisanih je 40 nagrad za trimesečno tekmovanje v reševanju križank od 27. septembra do 6. decembra t. l. in sicer: fotoaparati, brezplačno sedemdnevno bivanje s plačano vožnjo v kateremkoli hotelu »Turist-hotela« umetniška slika, nalivno pero, porcelanasti servis, pisalni pribor, aktovka, zbirka knjig »Slovenskega knjižnega zavoda«, zbirka knjig »Cankarjeve založbe«, vstopnice za večkratni obisk v gledališčih, v kinu itd., itd.

Zato naj vsak pohiti z naročnino, da ne bo ostal izven nagradjevanja!

Izrežite in nalepite na dopisnico

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Okraj: _____

Naročam se na ilustrirani tednik Slovenskega poročevalca »TOVARIŠ«

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

LEPO STAVBNO PARCELO

od Dravej do Ljubljane kupim takoj. Ponudbe poslati na ogl. odd. »Slov. poroč.« pod »Brez poročevalca.«

PARCELA ugodno nasprodaž, Električna vodna napeljava, sončna lega, gramoz pri tramvaju. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca.« 21.138-8

DVONADSTROPNO HIŠO z lokom na glavnem trgu v Škofji Loki prodam. Naslov v ogl. oddelku »Slovenskega poročevalca.« 21.078-8

RAZNO

SELITVE IN DRUGE PREVOZE prevzema avtoprevoznik Jakomin, Ljubljana, Kržižna ulica 22, pri Sv. Križu, 20.420-14

VSO OSKRBO izstem za študentske srednje tehnične šole. Naslov v ogl. odd. »Slov. poročevalca.« 21.100-14

UKRADENO je v torek 17. IX. okrog 5. ure popoldne z dvorišča zadruga »Usnjeni izdelki« (bivša svecarna Kopač) še novo rdečo (s tankimi belimi podložnimi črtami) mosko kolo »Puch 3« tovarniška številka 948.592, regist. šte. vilka 231836, z veliko elektr. lučjo, močnim usujenim sedežem, Continental plaščem. Na zadnjem blatniku je pripet cilindrični ščitnik in »desno rdečo« steklo. Nikljani ščitniki verige. Gonilna plošča iz črk Puch. Kdor koli kaj ve o kolesu in tatu, naj javi proti dobri nagradi v gornji zadrugi. Delavka. 21.069-14

IZGUBILA SEM OF legitimacijo na ime Leskvar Jožica, Maribor. Preradovičeva št. 5. in jo proglasim za neveljavno. 21.127-14

PREKLICUJEM izgubljeno vojaško legitimacijo, potrdilo o prijavi, da sem vojni obveznik in vpisan v vojniem imeniku, na im. Pecar Peter Zgornja Kungota. 21.130-14

IZGUBIL SEM DENARNICO z 3 dokumenti na ime Zupančič, najditeva in prosam, da mi jo proti nagradi vrne na naslov v legitimaciji. 21.104-14

IZGUBIL SE JE prstan s črtno oznako: P. 2. II. 909. Pošten najditevi naj ga proti vsaki nagradi vrne v gostilno 21. vrste, Rimska 17. 21.103-14

ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO išče pri trgovcih dobrot uveden zastopnik s sedežem v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poročevalca« pod »Provizija.« 21.145-14

KO BI POSODIL klavirsko harmoniko? Pihlj. Celovška št. 126. 21.141-14

V oglašnem oddelku naj dvignete sledeča pisma: Brezhiben, Brez sredstev, Bežigrad Mirje, Čisti divan, Cvetličarna, Dobro ohranjeno 4. Dvobobno stanovanje, Dobra kuharica, Domačnost, Dejavna, Kuro plačam, Dobra oskrba, Dve osebi, Govtovi, Na Gospodarstvo, Garaža, Hiša, Hišnik 333, Izvežbana, Krombir, Komercialist 508, Krompir, Kolo, Književodja, Kupim takoj, Komforno, Lep zaslužek, Lokal, Min, Marijva, in poštena, Marijva, Marljivo in rejno dekle, Marljiv 8, Mlado močno dekle, Marijva in poštena, Motor, Malo vožni, Okolica Celje, Obiščem vas črna, Okolica Ljubljana, Opekla, Otroci, Perfektno, Pletilja, Pedagog, Poštena 50.

Novozgrajeni ROBLEKOV DOM NA BEGUNJSČICI odprt in oskrbovan DO NADALJNJEGA VSA KO SOBOTO IN NEDELJO P. D. S. Radovljica

»TOVARIŠ«

Naročajte se nanj, ker bo že v prvi številki začetek sovjetskega romana.

„TOVARIŠ“

Naročajte se nanj, ker bo že v prvi številki začetek sovjetskega romana.

SIN DELOVNEGA LJUDSTVA

v prvi številki bo reportaža o pripravah v ljubljanski Drami, ki sodi med začetne iste vsebine! Istocasno bo že v prvi številki razpis nagrad za reševanje ugank, križank, rebusov itd., zato naj vsak pohiti v naročnino!

Razpisanih je 40 nagrad za trimesečno tekmovanje v reševanju križank od 27. septembra do 6. decembra t. l. in sicer: fotoaparati, brezplačno sedemdnevno bivanje s plačano vožnjo v kateremkoli hotelu »Turist-hotela« umetniška slika, nalivno pero, porcelanasti servis, pisalni pribor, aktovka, zbirka knjig »Slovenskega knjižnega zavoda«, zbirka knjig »Cankarjeve založbe«, vstopnice za večkratni obisk v gledališčih, v kinu itd., itd.

Zato naj vsak pohiti z naročnino, da ne bo ostal izven nagradjevanja!

Izrežite in nalepite na dopisnico

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Kraj: _____